

VANHUSNEUVOSTON LAUSUNTO JOENSUUN TASA-ARVO- YHDENVERTAISUUSUUNNITELMAA VARTEN 24.11.2020

Vanhusneuvosto on kokouksessaan 24.11.2020 57 §:ssä käsitellyt sille esitetyn lausuntopyyntöön ja päätyntyn seuraavaan lausuntoon asiassa:

1. Tärkeimpänä asiana ikääntyvien ja vanhenevien ihmisten kannalta on pidettävä heidän kaikenlaisten erilaisten niin yksityisten kuin erityisesti julkisten palveluiden asioiden vaikeutumista sekä heidän turvallisuustilanteensa heikkenemistä kahdesta eri syystä.
  - Ensinnäkin palvelut ovat keskittyneet entistä enemmän kunta- , tai seutukeskuksiin, jolloin palveluiden saavutettavuus on muodostunut ylivoimaiseksi ongelmaksi varsinkin vaikeasti liikkuville tai suorastaan liikuntakyvyttömille ihmisille. Erityisesti pankkipalveluiden katoaminen kaupungin reuna-alueilta , samoin kuin postipalveluiden vaikeutuminen harventuneen jakelun johdosta, tuottavat niinkään suuria ongelmia ikääntyvien käytännön asioiden hoidon kannalta.
  - liikenneyhteydet harvaan asutuille alueille kaupungin keskustasta ovat edelleen heikentyneet, mistä syystä autottomien ja vaikeasti liikkuvien vanhusten mahdollisuudet asioida keskustaan siirtyneissä palvelupisteissä ovat oleellisesti heikentyneet. Myöskään vanhusten kuljetukseen luodut "Noutopoika"- kyydityspalvelut eivät ainakaan toistaiseksi ole toimineet toivotulla tavalla.
  - Toisaalta ikääntyvien asuminen toivotusti omissa kodeissaan niin harvaan asutuilla alueilla kuin myös kaupungin keskustassa on vaikeutunut lisääntyneen turvattomuuden johdosta. Vanhan ajan ns. naapuriturva on vähitellen hävinnyt – vanhukset saavat olla omissa oloissaan monenlaisten hyväksikäyttäjien ja jopa rikollisten armoilla.
2. Edelleen vanhusten välttämättä tarvitsemien koti- ja hoivapalveluiden tarjonta ei nykyisin ole läheskään riittävällä tasolla. Monet vanhukset joutuvat asumaan yksistään kodeissaan selviämättä enää mitenkään jokapäiväisistä askareistaan. Myös omaishoitopalveluiden rahoituksessa on edelleen merkittäviä puutteita resurssien vuoksi.
3. Lopulta ehkä kaikkien edellä kuvattujen ongelmien taustalla on vielä yksi perusongelma käytännön vaikeuksineen. Ilman nettiyhteyksiä vielä tällä hetkellä on arviolta ainakin kolmannes yli 75- vuotiaista ikääntyvistä vanhuksista. Heidän tiedonsaanti – ja palveluiden käyttömahdollisuudet ovat yksin postin ja paperiversioiden sekä lehdistön kautta tulevan tiedotuksen varassa. Heidän tiedonsaantinsa turvaaminen on ydinkysymys siinä, miten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta voidaan toteuttaa edes jotenkin tyydyttävällä tavalla ikääntyvien ihmisten osalta.

Edellä kerrottujen ongelmien ratkaiseminen tavalla tai toisella olisi kirjattava tasa-arvo-yhdenvertaisuussuunnitelmaan, ei pelkästään kirjattuna ongelmana, vaan myös käytännön ratkaisuvaihtoehtoja aktiivisesti hakien .